

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 84P/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124200863
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7124200863.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Ivanou Gajdošovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času Centrum pre deti a rodiny Veľké Kapušany, so sídlom C. D. XXX/XX XXX XX E. F., zast. kolíznym opatrovníkom C. E. G., vyšším súdnym úradníkom Mestského súdu Košice, dieťa rodičov matky F. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, a otca I. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, za účasti navrhovaného poručníka obce Drienovec, v konaní o pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu a o ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

P o z b a v u j e matku F. H., nar. XX.XX.XXXX a otca I. B., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX.

U s t a n o v u j e maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX za poručníka Obec Drienovec so sídlom Obecný úrad Drienovec, Drienovec 368, ktorá bude oprávnená a povinná dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje, bude oprávnená a povinná maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov s tým, že rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa si vyžaduje schválenie súdu.

Ukladá poručníkovi povinnosť dvakrát ročne vždy k 30.6 a k 31.12 podávať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) podal dňa 17.01.2024 na tunajšom súde návrh na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností rodičov maloletého vo vzťahu k maloletému A..

2. V návrhu uviedol, že z družobného pomeru F. H. a I. B. pochádzajú tri maloleté deti: mal. I. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. J. H., nar. XX.XX.XXXX.

Obaja rodičia žijú v rómskej osade v Drienovci. Otec maloletého žije v jednoizbovej chatrči, ktorá je zariadená najnutnejším nábytkom. Hygiena domácnosti ako aj jej okolia je na nízkej úrovni. Otec mal. A. je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Matka žije striedavo s otcom v spoločnej domácnosti. Na základe šetrenia zo dňa 12.10.2023 bolo zistené, že matka sa potuluje a nemá stabilné bývanie, nepracuje a nie je ani poberateľkou žiadnych dávok. Obaja rodičia sú požívateľmi alkoholických nápojov a v zariadení mal. A. dlhodobo nekontaktujú a neprejavujú o neho žiadny záujem.

Zo správy Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany zo dňa 15.11.2023 vyplýva, že A. je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine spolu so svojou sestrou Virgíniou. Je prevažne pozitívne naladené dieťa. O všetko sa zaujíma a všetko chce skúsiť. Na záťažovú situáciu reaguje plačom, krikom, hodením

o zem. Hrá sa v spoločnosti iných detí no nie s nimi, má problém s delením sa o hračky. Vyžaduje si množstvo pozornosti. Voči starším súrodencom nemá vytvorený vzťah ani oni k nemu. Psychomotorický vývin toho času zaostáva za fyzickým vekom dieťaťa, nerovnomerný v jednotlivých oblastiach, podmienený znevýhodneným primárnym prostredím a nedostatočnou starostlivosťou v rannom veku dieťaťa. Maloletý A. býva často chorý. Rodičia ani bližšia rodina maloletého nekontaktuje žiadnou formou.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so správou obce Drienovec, správou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o šetrení pomerov, správou CDR o maloletom, obsahom pripojených spisov, a vypočul účastníkov a zistil tento skutočný stav vecí.

4. Zo správy obce Drienovec zo dňa 06.02.2024 súd zistil, že rodičia F. H. a I. B. bývajú v chatrči, ktorá je zariadená posteľou, skriňou, pieckou na tuhé palivo. Vodu a elektriku odoberajú od rodinných príslušníkov. Menovaní požívajú vo zvýšenej miere alkoholické nápoje, o svoje deti sa nezaujímajú. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Povest' menovaných je negatívna.

5. Zo správy Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany (ďalej len „CDR“) zo dňa 08.02.2024 súd zistil, že maloletý bol CDR umiestnený dňa 11.07.2022. Po umiestnení do CDR adaptácia u maloletého prebiehala ťažšie, bol prítomný plač a nepokoj, nespokojnosť pri kúpaní a obliekaní. Odo dňa 01.08.2022 je maloletý umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine vo Veľkých Kapušanoch. Podľa vyjadrenia profesionálneho náhradného rodiča adaptácia na nové prostredie prebehla bez výrazných problémov, maloletý sa adaptoval dobre. Zdravotný stav je dobrý, sledovaný na detskej neurologickej ambulancii v B., užíva: Lucetam. Rodičia ani príbuzní neprejavujú záujem o maloleté dieťa. Posledný kontakt: 27.07.2022 telefonicky kontakt matky a otca so sociálnou pracovníčkou CDR, ohľadne informovania sa o maloletého. Dieťa je osvojiteľné. Rodičia neuhrádzajú výživné na maloleté dieťa určené súdom.

6. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 20.02.2024 súd zistil, že dňa 16.02.2024 vykonal úrad neohlásené šetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov rodičov v rómskej osade v Drienovci. Počas šetrenia bola prítomná iba matka maloletého, ktorá uviedla, že opäť žije spolu s otcom maloletého. Matka mala na tvári hematómy a poranenia, na otázku čo sa jej stalo uviedla, že spadla. Bola informovaná o pojednávaní vo veci pozbavenia rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému A. a mal. Virgínie a taktiež o tom, že jej najmladšia dcéra J. sa nachádza v náhradnej rodine. Matka neprejavila počas šetrenia záujem o svoje deti. Bytové podmienky rodiny sa nezmenili, obývajú jednoizbovú chatrč, ktorá je zariadená len najnutnejším nábytkom. Obaja rodičia sú poberateľmi hmotnej núdze vo výške 85 eur.

7. Z výpovede navrhovateľa na pojednávaní vo veci konanom dňa 07.03.2024 súd zistil, že maloletý bol umiestnený v K. E. F., pretože rodičia si neplnili svoje rodičovské práva a povinnosti, doma bolo zlé výchovné prostredie. Od umiestnenia maloletého rodičia v zásade neprejavujú skutočný záujem o maloletého, posledný kontakt bol v júli 2022. Rodičia výživné na maloletého neuhrádzajú. Šetrenie bolo vykonané vo februári 2024, kedy matka uviedla, že rodičia sa opäť k sebe vrátili, matka mala tvár pokrytú hematómami, pričom susedia uviedli, že ju zbil jej druh. Rodičia naďalej žijú v jednoizbovej chatrči, kde je úroveň hygieny minimálna. Matka bola zároveň upovedomená o termíne pojednávania, ako aj o pomeroch detí, pričom o svoje deti záujem neprejavila. Posledný kontakt zo strany rodičov k maloletým deťom bol v júli 2022. Dňa 06.03.2024 úrad telefonicky kontaktoval K. Veľké Kapušany, či nedošlo k nejakému inému kontaktu, ale bolo zistené, že nie. Zároveň nikto z príbuzných neprejavil žiadny záujem o maloletého. Maloletý sa v súčasnosti nachádza v K. Veľké Kapušany, pričom je umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine spolu so svojou sestrou Virgíniou, je zdravý. Na jeho strane nie sú badané žiadne problémy, je sledovaný len v neurologickej ambulancii.

8. Z výpovede navrhovaného poručníka na pojednávaní vo veci konanom dňa 07.03.2024 súd zistil, že navrhovaný poručník súhlasí so svojim ustanovením za poručníka pre maloletého. Zároveň uvádza, že vie aké povinnosti to obnáša. Podľa vedomostí obce Drienovec všetky deti matky sú umiestnené v zariadeniach. Čo sa týka rodičov maloletého A. na dennej báze požívajú alkohol, prebiehajú konflikty medzi nimi, ako aj konflikty medzi rodinami v osade a sú tam časté výjazdy policajnej hliadky. V zásade možno uviesť, že pretrváva situácia, za ktorej boli deti odňaté zo starostlivosti rodičov.

9. Z pripojených spisov súd zistil, že uznesením Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 18P/86/2022, zo dňa 4.7.2022 bol mal. A. B. neodkladne zverený do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Veľké Kapušany.

Uznesením Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 9P/116/2022, zo dňa 16.02.2023 bolo maloletému A. B. uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu na dobu 3 mesiacov na zabezpečenie odbornej pomoci mal. dieťaťu v Centre pre deti a rodiny Veľké Kapušany. Rozsudkom Okresného súdu Košice – okolie sp. zn. 9P/39/2023, zo dňa 30.03.2023 bol mal. A. B. vyhlásený za osvojiteľného. Rozsudkom Mestského súdu Košice sp. zn. K3-9P/103/2023, zo dňa 24.8.2023 bola u mal. A. B. nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Veľké Kapušany.

10. Podľa § 38 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 39 ods. 4 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

12. Podľa § 56 ods. 1 a 3 zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

13. Podľa § 57 ods. 3 zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec.

14. Podľa § 58 ods. 3 zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

15. Za závažné zanedbávanie rodičovských povinností sa považuje aj dlhodobé neplnenie si rodičovských práv a povinností, absolútny nezáujem o maloleté dieťa, najmä o jeho výchovu a výživu. Predpokladom pre pozbavenie rodiča jeho rodičovských práv a povinností je, že si rodičia resp. jeden z rodičov, neplnia rodičovské povinnosti hoci by ich plniť mohli a nebránia im v tom žiadne objektívne príčiny.

16. Na základe vykonaného dokazovania a zistenia skutočného stavu veci dospel súd k záveru, že u oboch rodičov maloletého sú splnené podmienky stanovené zákonom na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností.

Rodičia maloletého hrubým spôsobom zanedbávali svoje rodičovské povinnosti, a to až do tej miery, že bolo nevyhnutné odňatie dieťaťa z ich starostlivosti neodkladným opatrením. Rodičia starostlivosť o maloletého v danom čase hrubo zanedbávali, napriek monitorovaniu rodiny aj za súčinnosti terénnych sociálnych pracovníkov obce Drienovec. Starostlivosť o maloletého sa z ich strany zhoršila do tej miery, že ohrozili jeho zdravie aj život. Vzhľadom na uvedené, zohľadňujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, súd neodkladne zveril mal. A. do starostlivosti Centra pre deti a rodinu Veľké Kapušany. Od umiestnenia maloletého v CDR s ním rodičia naposledy nadviazali kontakt v júli 2022. Od posledného kontaktu neprejavili o maloletého žiadnym spôsobom akýkoľvek záujem. Obaja rodičia žijú neusporiadaným spôsobom života bez stáleho primeraného bývania, sú požívateľmi alkoholických a návykových látok a nedokážu v súčasnosti maloletému zabezpečiť pokojné a stabilné prostredie nevyhnutné pre jeho zdravý vývoj. O vrátenie maloletého do svojej starostlivosti neprejavili záujem a dieťa v zariadení dlhodobo nekontaktujú. Žiaden z rodičov neprispieva na výživu maloletého, k čomu ich zaviazal súd rozsudkom č. k. K3-9P/103/2023 zo dňa 24.08.2023.

Na základe všetkých uvedených skutočností súd pozbavil rodičov výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému.

17. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu súd dospel k záveru, že nakoľko sú rodičia maloletého pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami sú splnené podmienky na ustanovenie poručníka pre maloleté dieťa. Keďže maloleté dieťa sa v súčasnosti nachádza v Centre pre deti a rodiny a nikto z biologickej rodiny maloletého nie je spôsobilý vykonávať funkciu poručníka maloletého dieťaťa, ustanovil súd maloletému za poručníka obec Drienovec podľa trvalého bydliska dieťaťa, ktorá bude povinná zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Košice (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.